

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๙/๒๕๖๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

อ.พ. ๗๐/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ในปัจจุบันมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับและการบังคับใช้กฎหมายจะอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ โดยไม่มีการทำงานร่วมกันทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ไม่เป็นเอกภาพและไม่มีกรอบแนวทางเพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนา ภารกิจ และการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมควรให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภูมิสังคม ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑.๓.๑ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

“**การบริหารจัดการที่ดิน**” หมายความว่า การบูรณาการในการดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนาซึ่งที่ดิน การกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์อย่างสมดุล หรือการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นธรรม และยั่งยืน

“**ที่ดิน**” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

“**ทรัพยากรดิน**” หมายความว่า ดิน และหมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ที่เจือปนกับเนื้อดิน

๑.๓.๒ กำหนดให้มี “คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คทช.” เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๖ คน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวน ๘ คน เป็นกรรมการ (ร่างมาตรา ๔)

๑.๓.๓ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ ต้องมีสัญชาติไทย ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๕)

๑.๓.๔ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และเมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๖)

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๓.๕ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ (ร่างมาตรา ๗)

๑.๓.๖ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๙๐ วัน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว (ร่างมาตรา ๘)

๑.๓.๗ กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม (ร่างมาตรา ๙)

๑.๓.๘ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแล การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินโดยทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๐)

๑.๓.๙ กำหนดให้นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของ ประเทศตามมาตรา ๑๐ (๑) ต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบาย การบริหารประเทศของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดิน สิทธิในทรัพย์สินของประชาชน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหลักภูมิสังคม (ร่างมาตรา ๑๑)

๑.๓.๑๐ กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศทุก ๕ ปี หรือในกรณี ที่มีความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายการบริหารประเทศ หรือสถานการณ์ ทางเศรษฐกิจและสังคม จะจัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศก่อนระยะเวลาดังกล่าวก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๒)

๑.๓.๑๑ กำหนดให้ในการดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๓)

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๓.๑๒ กำหนดให้เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในการนี้ให้คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (ร่างมาตรา ๑๔)

๑.๓.๑๓ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษา เสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมายก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานด้วยโดย โยนุโลม (ร่างมาตรา ๑๕)

๑.๓.๑๔ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๑๖)

๑.๓.๑๕ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๗)

๑.๔ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. มีดังนี้

- การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของแต่ละหน่วยงานเกิดการบูรณาการกัน ทั้งในด้านการดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนา มีการกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์อย่างสมดุล มีการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นธรรมและยั่งยืน โดยครอบคลุมทั้งกรณีที่ดินของรัฐและเอกชน อันส่งผลกระทบให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยและพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรดินให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการสงวนและอนุรักษ์พื้นที่หรือทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ ซึ่งทำให้ประชาชนมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๕ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า - ๑ - ถึง - ๑๐ -)

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ภาสข เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางปรียาภา ทาระ นิตกรชำนาญการพิเศษ
นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -
- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklists) - ๑๑ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เรื่องเสร็จที่ ๘๖๔ - ๘๖๕/๒๕๖๑ - ๒๓ -
- บันทึกความเห็นคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. - ๓๐ -
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. - ๓๗ -

ภาคผนวก

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๔๙๘๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๒)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... (๘)
- : รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (๑๑)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ในปัจจุบันมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับและการบังคับใช้กฎหมายจะอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ โดยไม่มีการทำงานร่วมกันทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ไม่เป็นเอกภาพและไม่มีกรอบแนวทางเพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนา การกิจ และการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมควรให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภูมิสังคม ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การบริหารจัดการที่ดิน” หมายความว่า การบูรณาการในการดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนาซึ่งที่ดิน การกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์อย่างสมดุล หรือการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นธรรม และยั่งยืน

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

“ทรัพยากรดิน” หมายความว่า ดิน และหมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ที่เจือปนกับเนื้อดิน

๖. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ กำหนดให้มี “คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คทช.” เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๖ คน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวน ๘ คน เป็นกรรมการ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คทช.” เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนหกคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ และปลัดกระทรวงคมนาคม
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ หรือด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวนแปดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการสำนักงานเลขาธิการ คทช. เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการสำนักงานเลขาธิการ คทช. แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการ คทช. จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการโดยตำแหน่งตาม (๓) จะมอบหมายให้ผู้อื่นมาประชุมแทนก็ได้ แต่ผู้ได้รับมอบหมาย ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๗.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ ต้องมีสัญชาติไทย ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เป็นข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่เป็นข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

๗.๓ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และเมื่อกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกัน เกิน ๒ วาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๗.๔ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕

๗.๕ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๙๐ วัน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ คทช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๗.๖ กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ การประชุม คทช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม คทช. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๗.๗ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินโดยทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ คทช. มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินโดยทั่วไป รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพที่ดินและศักยภาพที่ดิน

(๔) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม เพื่อให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด

(๕) กำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของภูมิภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

(๖) เสนอแนะให้มีการตรา แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๘) ประสานงานและจัดให้มีรวมถึงการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์รวบรวม จัดเก็บวิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๙) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของ คทช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ คทช. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๗.๘ กำหนดให้นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศตามมาตรา ๑๐ (๑) ต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายการบริหารประเทศของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน สิทธิในทรัพย์สินของประชาชน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหลักภูมิสังคม (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศตามมาตรา ๑๐ (๑) ต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายการบริหารประเทศของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน สิทธิในทรัพย์สินของประชาชน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหลักภูมิสังคม

นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และการบูรณาการให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน รวมทั้งวิธีปฏิบัติและระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๗.๙ กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศทุก ๕ ปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายการบริหารประเทศ หรือสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม จะจัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศก่อนระยะเวลาดังกล่าวก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานเลขาธิการ คทช. จัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศทุกห้าปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายการบริหารประเทศ หรือสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม จะจัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศก่อนระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

๗.๑๐ กำหนดให้ในการดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ในการดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. ประกาศกำหนด

๗.๑๑ กำหนดให้เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในการนี้ให้คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศแล้ว ให้ คทช. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในการนี้ให้คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

ในกรณีที่คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศได้ ให้ คทช. เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๗.๑๒ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษา เสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมายก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ คทช. จะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษา เสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คทช. มอบหมายก็ได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้วยโดยอนุโลม

๗.๑๓ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คทช. คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

๗.๑๔ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรที่ดินของประเทศไทยในปัจจุบันมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับและการบังคับใช้กฎหมายจะอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ โดยไม่มีการทำงานร่วมกันทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทยไม่เป็นเอกภาพและไม่มีการออกแบบทางเพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนา การกิจ และการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมควรให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทยเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภูมิสังคม ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรที่ดินของประเทศไทยมีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ดังนี้^๒

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ผ่านช่องทาง ดังนี้

* เรียบเรียงโดย นายทศวิมล หุ้ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

^๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ระหว่างวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ๓๑ วัน

(๑) การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ประกอบด้วย หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และองค์กรภาคประชาชน จำนวนทั้งสิ้น ๔ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดขอนแก่น) เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๒ ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่) เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๓ ภาคกลาง และภาคตะวันตก (กรุงเทพมหานคร) เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๔ ภาคใต้ (จังหวัดกระบี่) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

(๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินการผ่านทางเว็บไซต์ www.onep.go.th

๒.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับจัดให้มีการฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๕ มิถุนายน - ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ๓๑ วัน

๒.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แจ้งการประกาศการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ไปยังหน่วยงานภาครัฐและประชาชน โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมแสดงความเห็นผ่านทางเว็บไซต์ตามวันเวลาดังกล่าวข้างต้น ๑๘๐ คน มีการดาวน์โหลดร่างพระราชบัญญัติฯ จำนวน ๑๕ ครั้ง และมีผู้แสดงความเห็น ทาง e-mail: landpolicy.committee@gmail.com จำนวน ๑ ราย คือ นายพจน์ สุขุมหา ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายและที่ดินแห่งชาติ

๒.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น/ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น/คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

๒.๔.๑ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ควรเพิ่มบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (อย่างน้อย ๔ มาตรา) เพื่อเป็นแนวทางหลักในการแก้ปัญหาที่ดิน ๔ กลุ่ม ได้แก่ ปัญหาการคุ้มครองป้องกันปัญหาการจัดที่ดินหรือการกระจายการถือครอง ปัญหาการใช้ประโยชน์หรือการพัฒนาที่ดิน และปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งเพื่อรองรับอำนาจหน้าที่หน่วยงานปฏิบัติในลักษณะกฎหมายกลางในการจัดการที่ดินของชาติ ซึ่งมีวิธีดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ กรณีไม่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ชัดเจน รวมทั้งเพื่อเป็นกรอบให้การออกระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาที่ดินตามภารกิจ ๔ กลุ่ม ตามแนวทางบริหารจัดการที่ดินตามรัฐธรรมนูญ โดยเพิ่ม ๔ มาตรา ดังนี้

(๑) มาตราที่ ๑ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐ ต้องบำรุงรักษา คุ้มครองป้องกันและฟื้นฟูส่วนที่ถูกทำลายให้คืนสภาพ รวมทั้งสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลัง โดยให้ประชาชนและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

กรณีมีคำสั่งทางปกครองหรือคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดเกี่ยวกับที่ดิน เป็นเหตุให้ต้องเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือให้ผู้ครอบครองที่ดินของรัฐต้องออกและรื้อถอนทรัพย์สินใด ๆ ออกจากที่ดินดังกล่าวให้คำนึงถึงสิทธิในทรัพย์สินกับความเดือดร้อนของประชาชน และความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน โดยให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายของบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

(๒) มาตราที่ ๒ การกระจายการถือครองที่ดินไม่ว่าโดยวิธีใด ต้องดำเนินการให้ประชาชนมีที่ดินเพื่ออยู่อาศัยและหรือมีที่ดินสำหรับทำมาหาเลี้ยงชีพได้ตามควรแก่อัตภาพ โดยมีแผนการผลิต การตลาด และปัจจัยการผลิตที่จำเป็นตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมเพื่อให้พึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินการตาวรรคหนึ่ง โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าไม้หรือที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ถูกบุกรุกอาจจัดให้ในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้สิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินก็ได้ แต่อาจตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

(๓) มาตราที่ ๓ การใช้ประโยชน์ที่ดินต้องให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน รวมทั้งกิจการที่ทำประโยชน์ เพื่อเพิ่มผลผลิตหรือให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ที่ดินของรัฐที่มีการสงวนหรือหวงห้ามตามกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือเป็นที่ดินที่ห้ามมิให้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ถ้ามีการครอบครองทำประโยชน์อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าสิบปีหรือตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควร ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษามีอำนาจอนุญาตให้ผู้ครอบครองหรือบุคคลอื่นตามความเห็นสมควร ได้อยู่อาศัยหรือใช้ประโยชน์ต่อไปชั่วคราวได้

การใช้ประโยชน์ที่ดินตามวรรคสอง ต้องใช้ประโยชน์เชิงอนุรักษ์และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมหรือจัดให้มีสภาพป่าไม้ให้คงอยู่หรือปลูกป่าเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการนโยบาย

ที่ดินแห่งชาติเห็นสมควรแต่ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะเห็นเป็นอย่างอื่น

การออกใบอนุญาตตามวรรคสองและการใช้ประโยชน์ที่ดินตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

(๔) มาตราที่ ๔ การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ต้องคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐและสิทธิในทรัพย์สินกับการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รวมทั้งการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการจัดทำข้อมูลที่ดิน การแก้ปัญหาการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ หรือการอื่นใดที่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ในการแก้ไขแนวเขตที่ดินของรัฐ ถ้าปรากฏว่าการขีดเขตที่ดินของรัฐลงในระวางแผนที่ที่ทางราชการกำหนด หรือการยึดถือครอบครองไม่ตรงกับแผนที่หรือเนื้อที่ตามหลักฐานเกี่ยวกับที่ดินของหน่วยงานของรัฐด้วยกัน หรือของหน่วยงานของรัฐกับเอกชน ถ้าตกลงแนวเขตกันได้ให้หัวหน้าหน่วยงานเจ้าของเรื่องแก้ไขได้ หากตกลงกันไม่ได้ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจสั่งแก้ไขให้ตรงกับความเป็นจริง โดยให้ถือหลักฐานแผนที่เป็นหลักในการพิจารณาสั่งแก้ไข หรือหลักฐานอื่นใดที่แสดงถึงความเป็นจริงโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด

๒.๔.๒ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และบันทึกความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยที่ประชุมคณะกรรมการฯ เห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ส่งบันทึกความเห็นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณา สรุปได้ดังนี้

(๑) มาตรา ๑๑ (๔)

ความเห็น การกำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม ตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐) ควรจะบัญญัติไว้ให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. โดยกำหนดให้ชุมชนที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินของรัฐต้องจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลตามมาตรานี้ให้ชัดเจน รวมทั้งบัญญัติแนวทางการบริหารที่ดินแบบแปลงรวมไว้ด้วย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยไม่มีการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์เป็นรายปัจเจกอีกต่อไปและชุมชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดและเงื่อนไขในการอนุญาตอย่างชัดเจน

(๒) มาตรา ๑๑ (๖)

ความเห็น เสนอให้คงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐) ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน ระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติบริหารงานตามกรอบอำนาจหน้าที่ โดยมีนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เป็นเป้าหมายหลัก หากมีความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานรัฐตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ความขัดแย้งดังกล่าวเป็นความขัดแย้งในเชิงนโยบายของการบริหารจัดการที่ดิน ดังนั้น คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในฐานะองค์กรระดับชาติจึงมีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินข้อขัดแย้งเกี่ยวกับนโยบายในการบริหารที่ดินและทรัพยากรดินที่ผิดพลาดหรือซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การจัดการที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมิได้ทำหน้าที่ชี้ผิดชี้ถูกดังเช่นการใช้อำนาจตุลาการแต่ประการใด

(๓) มาตรา ๑๑ (๗)

ความเห็น เสนอให้คงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐) ในการกำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐและกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกำหนด

แนวเขตที่ดินของรัฐ เนื่องจากกรณีที่ดินแบ่งเขตที่ดินไม่ชัดเจน มีการทับซ้อนกันหรือเหลื่อมล้ำกัน ทำให้เขตที่ดินของรัฐตามกฎหมายแต่ละฉบับไม่แน่นอน หากจะต้องมีการชี้ขาดความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานรัฐในเรื่องแนวเขตที่ดิน จึงจำเป็นต้องให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในระดับองค์กรระดับชาติมีอำนาจชี้ขาดแนวเขตที่ดินของรัฐนั้น ๆ ว่า แต่ละส่วนราชการมีแนวเขตอยู่ที่ใด อีกทั้งแนวเขตที่ดินของชุมชนหรือประชาชนที่ติดกับเขตป่า นอกจากนี้ หากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติชี้ขาดแนวเขตที่ดินของรัฐแล้ว ปรากฏว่ามีประชาชนส่วนหนึ่งที่เคยอยู่นอกแนวเขตที่ดินของรัฐ แต่เมื่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติชี้ขาดแล้ว ประชาชนกลุ่มนั้นถูกกำหนดให้เข้าไปอยู่ในเขตที่ดินของรัฐที่ห้ามประชาชนครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดินนั้น ประชาชนเหล่านั้นต้องได้รับความเสียหายที่ต้องอพยพออกจากที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย จึงต้องให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐนั้นด้วย

นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติยังมีอำนาจหน้าที่เชื่อมโยงกับการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ หรือ One Map ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกส่วนราชการใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ ในการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐตามกฎหมายให้เป็นเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งต้องมีการจัดทำเป็นกฎหมาย อาจเป็นในรูปแบบพระราชกฤษฎีกา หรือรูปแบบอื่นให้มีสภาพบังคับเมื่อมีการประกาศใช้ One Map แล้ว ต้องมีหน่วยงานที่มีอำนาจในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และมีอำนาจชี้ขาดความขัดแย้งเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย โดยเห็นว่า คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติควรรับโอนฐานข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินงานจัดทำ One Map จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) มาอยู่ในความดูแลของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และให้มีอำนาจในการชี้ขาดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยให้คงอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามมาตรา ๑๑ (๗) ที่ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจกำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

(๔) มาตรา ๑๕

ความเห็น อำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษา เสนอแนะหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมายโดยเห็นว่า เป็นการให้อำนาจคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติแต่งตั้ง “องค์กรเฉพาะกิจ” เพื่อศึกษาหรือให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในประเด็นนั้น ๆ เมื่อจบภารกิจแล้วก็ยุบเลิก โดยกำหนดระยะเวลาไว้ตามสภาพของปัญหา ซึ่งเป็นวิธีการปกติของการดำเนินงานของคณะกรรมการ

ระดับชาติตั้งนั้น จึงควรให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้ง “องค์กรเฉพาะกิจ” ตามมาตรา ๑๕ ของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐)

(๕) มาตรา ๒๐

ความเห็น การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในสำนักนายกรัฐมนตรี โดยเห็นว่า สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบภารกิจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทั้งในด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และธุรการ โดยตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ดังนั้น ในฐานะที่สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นองค์กรระดับชาติในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีสำนักงานเลขาธิการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย มีการดำเนินการที่เป็นอิสระภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรให้คงจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติไว้ในสำนักนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๐ ของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐)

๒.๔.๓ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

(๑) การเพิ่มบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (อย่างน้อย ๔ มาตรา) เพื่อเป็นแนวทางหลักในการแก้ปัญหาที่ดิน ๔ กลุ่ม ได้แก่ ปัญหาการคุ้มครองป้องกัน ปัญหาการจัดที่ดินหรือการกระจายการถือครอง ปัญหาการใช้ประโยชน์หรือการพัฒนาที่ดิน และปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน

คำชี้แจง

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แก่ ไขบทบาท หน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในร่างพระราชบัญญัติฯ (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐) จากเดิม ที่มีลักษณะของการรวมศูนย์ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และการสั่งการไว้ที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็น ให้มีบทบาทและอำนาจหน้าที่เฉพาะการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในภาพรวม เพื่อบูรณาการนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่ดำเนินการตามกฎหมายต่างๆ ไว้ในทีเดียวกัน และกำกับดูแลให้หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบหรือภารกิจด้านที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและ

แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดขึ้นตาม
ร่างพระราชบัญญัติฯ นี้เท่านั้น

(๒) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่เสนอให้คงไว้
(ตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ฉบับมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐)

(๒.๑) การกำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การ
คุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม

(๒.๒) การวินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน
ระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่อำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและ
ทรัพยากรดิน ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน

(๒.๓) การกำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับแนวเขตที่ดิน
ของรัฐ และกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขต
ที่ดินของรัฐ

คำชี้แจง

อำนาจหน้าที่ตามข้อ (๒) (๒.๑) - (๒.๓) เป็นการแก้ไขปัญหาในทาง
ปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน อันมีผลกระทบกับประชาชน ซึ่งคณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ เป็นองค์กรระดับนโยบายที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและ
ทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้
เหมาะสมกับสภาพที่ดินและศักยภาพของดิน ตลอดจนติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัด
การดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีการ
ดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนฯ ประสานงาน และจัดให้มีรวมถึงการเชื่อมต่อระบบ
เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดิน

(๒.๔) การแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษา
เสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

คำชี้แจง

ในการศึกษา เสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจที่จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน
ดำเนินการดังกล่าวแล้ว

(๓) การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ในสำนักนายกรัฐมนตรี

กรณีนี้เป็นการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ ที่จะต้องดำเนินการตาม
หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักซ้อมความ
เข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงยังไม่ได้กำหนดบทบัญญัติ
เรื่องดังกล่าวไว้

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ผลกระทบจากการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
พ.ศ. มีดังนี้^๓

ด้านเศรษฐกิจสังคม

- เชิงบวก

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

เมื่อมีการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของ
ประเทศในระยะยาวที่ชัดเจนแล้ว จะทำให้แผนงาน/โครงการของหน่วยงาน เป็นไปอย่างสอดคล้อง
และบูรณาการกัน ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อ
การพัฒนาประเทศและประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว

- เชิงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อ
ประชาชนทางเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม ผ่านเว็บไซต์ (www.coj.go.th) ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

^๓ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรา (Checklist), ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดิน
แห่งชาติ พ.ศ., ข้อ ๕ ผลกระทบและความคุ้มค่า.

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. แล้วเห็นควรยื่นตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติ..... คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ..... กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีคณะกรรมการระดับชาติในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อบูรณาการนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของหน่วยงานที่ดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ ไว้ในที่เดียวกัน และกำกับดูแลให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือมีภารกิจด้านที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติ ฯ นี้

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เนื่องจากการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในปัจจุบันกระจัดกระจายอยู่ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่ผ่านมาขาดเอกภาพและไม่มีประสิทธิภาพ

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องมีเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีการดำเนินการเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลกระทบใด

การขับเคลื่อนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของแต่ละหน่วยงานขาดการบูรณาการกัน และไม่ใช่ออกภาพ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ไม่มีทางเลือกอื่น เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีคณะกรรมการระดับชาติที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในภาพรวม

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และมีหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพที่ดินและศักยภาพของดิน ตลอดจนติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) มีนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายการบริหารประเทศของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงสิทธิในทรัพย์สินของ

ประชาชน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหลัก
ภูมิสังคม

(๓) มีระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินที่เชื่อมต่อกัน เพื่อใช้ในการติดตาม
ตรวจสอบ และประเมินผล

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

จะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของแต่ละหน่วยงานเกิดการบูรณาการกัน ทั้งในด้านการ
ดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนา มีการกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์
อย่างสมดุล มีการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพเกิดผลสัมฤทธิ์
เป็นธรรมและยั่งยืน โดยครอบคลุมทั้งกรณีที่เป็นที่ดินของรัฐและที่ดินเอกชน

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

(๑) การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศมีความเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง
นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด
สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินได้อย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน
ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ประชาชนและสังคมส่วนรวมจะได้รับประโยชน์จากการมีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่มีอำนาจ
หน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในภาพรวม สามารถ
นำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านที่ดินและทรัพยากรดินได้ครอบคลุมทุกมิติ

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

(๑) จำนวนแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ของหน่วยงาน ที่มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน ส่งผลให้
หน่วยงานมีแนวทางการดำเนินงานในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

(๒) จำนวนข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีการเชื่อมต่อกัน

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย มีต่อรัฐ
ต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้
เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ซึ่งเป็นหน้าที่
ของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ในการจัดทำร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ได้จัดให้มีการ
รับฟังความคิดเห็น ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนแล้ว

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับ
หน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดให้นโยบายและแผน ฯ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผน ฯ จึงถือว่าเป็นภารกิจที่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานจะต้องดำเนินการ

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของหน่วยงานภายใต้นโยบายและแผน ฯ ตามร่างพระราชบัญญัติ ฯ นี้ ซึ่งประชาชนจะได้ประโยชน์จากการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างราชการส่วนกลางกับจังหวัดและท้องถิ่น

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พัฒนา บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา ๗๒ รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(๑) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๓) จัดให้มีมาตรการการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ

มาตรา ๒๕๘ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

ข. ด้านอื่น ๆ

(๒) จัดให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการตรวจสอบกรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดินทั่วประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ชาติ

สาระสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ได้แก่

๑) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth)

๒) ยุทธศาสตร์ด้านสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness)

๓) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง การปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้ ต้องออกกฎหมายเพื่อให้คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นรวมทั้งหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ โดยไม่ได้มีผลเป็นการยกเลิกกฎหมายเฉพาะที่ใช้บังคับอยู่แต่อย่างใด

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

สาเหตุที่ต้องตรากฎหมายในขณะนี้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติ ฯ นี้ เป็นกฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินโดยทั่วไป รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผน ฯ เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี กำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม กำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ฯลฯ จึงต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ

ทขอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก -

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก -

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก -

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

ร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้มีระยะเวลาในการเสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศหรือด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน ๘ คน เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจเข้าซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ตามร่างพระราชบัญญัติ ฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผน ฯ อาจมีความซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (คจช.) ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

ในส่วนที่มีความซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามประมวลกฎหมายที่ดิน ได้มีการปรับแก้ชื่อคณะกรรมการ อำนาจหน้าที่ และองค์ประกอบของคณะกรรมการ ฯ โดยจัดทำร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่...) พ.ศ. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในคราวเดียวกันกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

องค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ และมีกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๖ คน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวน ๘ คน และมีเลขาธิการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เนื่องจากการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินโดยทั่วไป การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามร่างพระราชบัญญัติ ฯ นี้ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดินและทรัพยากรดิน จึงต้องให้หัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานดังกล่าวเข้าร่วมเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ เพื่อให้การพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวข้องมีความถูกต้อง ชัดเจน สามารถนำมากำหนดเป็นนโยบาย/แนวทางการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ส่งผลดีต่อการขับเคลื่อนนโยบายและแผน ฯ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินและทรัพยากรดินได้อย่างแท้จริง

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

ไม่มี

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

ไม่มี

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน หรือไม่
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือ
ทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดิน
แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
คณะกรรมการตามกฎหมายอื่น หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย
ไม่มี

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- เชียงบวก

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงบวก

เมื่อมีการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
ในระยะยาวที่ชัดเจนแล้ว จะทำให้แผนงาน/โครงการของหน่วยงาน เป็นไปอย่างสอดคล้องและบูรณาการกัน
ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศ
และประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว

- เชียงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงลบ

ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มี

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวก
สะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติ ฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติขึ้น เพื่อกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ อันนำไปสู่การรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ทำให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ตลอดจนมีการบูรณาการให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน อันส่งผลให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยและพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรดินให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ ควบคู่ไปกับการสงวนและอนุรักษ์พื้นที่หรือทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ ซึ่งทำให้ประชาชนมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

๕.๔.๒. เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งให้มีการทบทวนนโยบายและแผน ฯ ทุก ๕ ปี หากมีความจำเป็น จะทบทวนก่อนกำหนดเวลาก็ได้ เพื่อให้นโยบายและแผน ฯ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายการบริหารประเทศหรือสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการมีนโยบายและแผน ฯ ที่มีประสิทธิภาพ คำนึงถึงสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหลักภูมิสังคม อันส่งผลให้สังคมเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อย เพียงใด

-

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

-

ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีรวมถึงการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ ฯลฯ ซึ่งสามารถนำไปสู่การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้ในอนาคต

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

มีการบูรณาการในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐกับภาคเอกชน และประชาชน ในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้ เนื่องจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานไม่เกิดความซ้ำซ้อน

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ
ได้แก่

ร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฯ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว จะช่วยให้สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานได้ อันจะเป็นประโยชน์โดยรวมต่อประชาชนและสังคม

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย
ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ
ไม่มี

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

-

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

-

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

-

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

กรณีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ ขณะนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ระหว่างการดำเนินการตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น ในร่างพระราชบัญญัติ ฯ จึงไม่ได้บัญญัติ เรื่องการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐไว้แต่อย่างใด

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม กฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

ในการดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. กำหนด

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

(๑) การรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของ คทช. เมื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีต้องเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๒) การกำหนดเป้าหมาย นโยบายและทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ต้องคำนึงถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชน

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับ หน่วยงานนั้นอย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ซึ่งมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายที่ดิน

แห่งชาติไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัติฯ นี้ ดังนั้น จึงไม่มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ด้านนโยบายและแผน

คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นและหน่วยงานของรัฐ ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

เมื่อมีนโยบายและแผน ฯ รวมทั้งแนวทางการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่ชัดเจนแล้ว หน่วยงานของรัฐสามารถบูรณาการการทำงานด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เนื่องจาก

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติจำเป็นต้องมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เนื่องจาก คณะกรรมการ ฯ จะทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนาจในการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง

ไม่มี

แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

ไม่มี

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

ไม่มี

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชน ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร
ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง
ไม่มี

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร
ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร
ไม่ได้กำหนดในเรื่องกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกไว้โดยตรง

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อพิจารณาศึกษา เสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย ทั้งนี้ ภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคล เกินสมควรอย่างไร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.
 สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจ ได้แก่

ทุกหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
 ประชาชนทั่วไป
 องค์กรอื่น ได้แก่

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร
มี ผ่านเว็บไซต์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
 จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่อง ต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ

(นางรวีวรรณ ภูริเดช.)

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัน/เดือน/ปีที่จัดทำ ๒๓ ส.ค. ๒๕๖๑

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ .. กองบริหารจัดการที่ดิน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ .. นางจุไรรัตน์ สุขสวัสดิ์ ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการที่ดิน

หมายเลขติดต่อ .. ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๑

เรื่องเสร็จที่ ๘๖๔ - ๘๖๕/๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๐๗ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และสภาเกษตรกรแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) และผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเสนอ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ...

(๑) กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์และหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ โดยต้องดำเนินการให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศ มีการกระจายการถือครองอย่างเป็นธรรม การบูรณาการให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสม และมีความเชื่อมโยงกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนและหลักธรรมาภิบาล (ร่างมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๑)

(๓) กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนอื่น ๆ และต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (ร่างมาตรา ๑๓)

(๔) กำหนดให้นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว มีผลผูกพันคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับที่ดินและทรัพยากรดิน (ร่างมาตรา ๑๔)

(๕) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการจัดตั้งองค์การมหาชนเป็นหน่วยงานบริหารเฉพาะกิจเพื่อดำเนินงานในส่วนที่มีนโยบายหรือแผนงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดินและทรัพยากรดิน โดยเฉพาะได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๖) กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการ คทช. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่เป็นหน่วยงานธุรการของ คทช. มีอำนาจหน้าที่ในการวิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ตลอดจนประสานการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๑๙)

(๗) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ คทช. ในสำนักนายกรัฐมนตรี และกำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีอาจกำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศสนับสนุนบุคลากรมาช่วยงานในสำนักงานเลขาธิการ คทช. (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ. กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงกลาโหม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว

๒.๒ สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าหากกำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ตามร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๒๐ ในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... ต้องดำเนินการตามแนวทางการขอจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๓๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ

(คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ตีตราเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการ คทช. และการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ คทช. ในร่างเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ ออก เพื่อให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ได้ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๓๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ได้ข้อยุติที่ชัดเจนก่อน)

๒.๓ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสองฉบับดังกล่าว และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในส่วนของกรรมการหกคนที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามร่างมาตรา ๖ (๖) ควรกำหนดให้มาจากตัวแทน องค์กรชุมชนจำนวนสามคน และผู้ที่สภาเกษตรกรแห่งชาติสรรหาจำนวนสามคน เนื่องจากนโยบายที่ดิน ของประเทศไทยส่วนใหญ่ที่มีปัญหาจะเป็นที่ดินเกษตรกรรม ดังนั้น หากมีผู้ที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ สรรหาเข้ามาร่วมเป็นกรรมการ จะทำให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้รับข้อมูลเกี่ยวกับ เกษตรกรรมอย่างสมบูรณ์และสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดยิ่งขึ้น

(คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ทิจารณาแล้ว เห็นว่า คณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติเป็นคณะกรรมการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศ การที่คณะกรรมการฯ จะมีจำนวนมากเกินความจำเป็นจะทำให้ไม่เกิดความคล่องตัว และจัดให้มีการประชุมได้ไม่สะดวก สำหรับกรรมการที่มาจากสภาเกษตรกรนั้นแม้จะมีได้กำหนดไว้ อย่างชัดเจนแต่ก็สามารถแต่งตั้งเข้ามาในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้)

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นชอบ ในหลักการร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (คจช.) ยังมีความซ้ำซ้อนและคาบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ คทช. ตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจหน้าที่ ในการวางแผนนโยบายการจัดการที่ดิน การวางแผนการถือครองที่ดิน การสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐ ซึ่งมีได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครองเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงการอนุมัติโครงการจัดที่ดิน ให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ โดยหลักการแล้วการบริหารจัดการเรื่องที่ดิน ควรดำเนินการภายใต้กลไก คณะกรรมการระดับนโยบายเพียงคณะเดียว คือ คทช. เพื่อให้การจัดการที่ดินมีเอกภาพอย่างแท้จริง ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง คทช. ดังนั้น จึงเห็นควรพิจารณาทบทวนความจำเป็นของ คจช. วิเคราะห์ผลกระทบกรณีมีและไม่มี คจช. เพื่อแสดงให้เห็นเงื่อนไขสำคัญต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย และแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป โดยอาจนำเสนอเรื่องดังกล่าวให้ คทช. ทิจารณาอีกครั้ง

(คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้แก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ จัดที่ดินแห่งชาติ (คจช.) ไม่ให้มีความซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติแล้ว สำหรับประเด็น เรื่องความจำเป็นในการมี คจช. นั้น คณะกรรมการฯ เห็นว่า คจช. ยังคงต้องมีอยู่เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการ จัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และเป็นหน่วยที่จะนำนโยบายและแผนการบริหารจัดการ ที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่ คทช. กำหนดไปดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม)

๒.๕ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสองฉบับดังกล่าว และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ได้กำหนดให้มีเลขาธิการ คทช. และกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการ คทช. เป็นบทเฉพาะกาล จึงไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่เห็นชอบการชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับ ขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐว่า ในร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเรื่องใดก็ตามไม่ควรมิข้อกำหนด ในรายละเอียดให้มีการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งกรมหรือสำนัก/กอง

(คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ไม่ได้กำหนดบทบัญญัติที่เป็นการจัดตั้ง หน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ในร่างพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด)

๒.๖ สำนักงบประมาณ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า การที่ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติจะส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในภาพรวม ดังนั้น เพื่อความเหมาะสม ประหยัด และเพื่อมิให้ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการ ควรกำหนดให้มีการตัดโอนอัตรากำลังของหน่วยงานเดิมให้ชัดเจนในการเสนอร่างกฎหมายในครั้งนี้ด้วย

(คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ซึ่งจะต้องดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย ซึ่งขณะนี้การดำเนินการดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ จึงยังไม่มีควมจำเป็นที่จะต้องพิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับการตัดโอนกำลังของหน่วยงานเดิมในร่างพระราชบัญญัตินี้)

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มีหลักการและสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้แก้ไขบทบาท หน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จากเดิมที่มีลักษณะของการรวมศูนย์ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศและการสั่งการไว้ที่ คทช. โดยการกำหนดให้ คทช. มีหน้าที่และอำนาจครอบคลุมถึง ๑) การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศทั้งที่ดินของรัฐและเอกชน ๒) การเป็นหน่วยที่นำนโยบายและแผนไปปฏิบัติโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ คณะอนุกรรมการ หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อดำเนินการและกำกับดูแลให้นโยบายและแผนฯ เกิดผลสัมฤทธิ์เหมือนดังเช่นคณะกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้มีการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการที่ดินหรือทรัพยากรดินในแต่ละชนิดหรือประเภทเป็นการเฉพาะ และ ๓) การเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจกึ่งตุลาการในการวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรที่ดินของรัฐที่มีข้อขัดแย้งระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นให้มีบทบาทและอำนาจหน้าที่เฉพาะการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในภาพรวม เพื่อบูรณาการนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่ดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ ไว้ในที่เดียวและกำกับดูแลให้หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบหรือภารกิจด้านที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้นเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่ คทช. กำหนดขึ้นตามร่างพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น สำหรับการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ คทช. ในสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งถือเป็นการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่นั้น โดยที่ขณะนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ระหว่างการดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย ในชั้นนี้จึงไม่ได้บัญญัติเรื่องนี้ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด

นอกจากนี้ โดยที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญจำนวนไม่มากนัก จึงไม่มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญดังนี้

๓.๑.๑ หลักการและวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งประสงค์ให้เกิดการบูรณาการในการดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนาซึ่งที่ดิน การกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ อย่างสมดุล หรือการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นธรรม และยั่งยืน โดยครอบคลุมทั้งกรณีที่เป็นที่ดินของรัฐและที่ดินเอกชน และไม่ว่าจะเป็น พื้นที่ดินทั่วไป ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเล และนอกจากนี้ ยังมุ่งประสงค์ถึงการฟื้นฟูและพัฒนาซึ่งทรัพยากรดิน ซึ่งรวมถึง หิน กรวด หวาย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย

๓.๑.๒ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

คทช. ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนหกคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคน โดยมีเลขาธิการสำนักงานเลขาธิการ คทช. เป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการ คทช. ซึ่งเลขาธิการสำนักงาน เลขาธิการ คทช. แต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ สำหรับกรณีของบุคคลที่จะเป็น ผู้แทนกรรมการโดยตำแหน่งนั้นได้กำหนดให้อย่างน้อยจะต้องเป็นรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือเทียบเท่า เพื่อให้สามารถตัดสินใจในเรื่องนโยบายได้ (ร่างมาตรา ๔) สำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จะแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ หรือด้านเศรษฐศาสตร์ โดยจะต้องเป็นบุคคล ที่มีสัญชาติไทยและไม่มียกเว้นต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ (ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖) ทั้งนี้ คทช. จะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ คทช. มอบหมายก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๓.๑.๓ หน้าที่และอำนาจของ คทช.

กำหนดให้ คทช. มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและแผน การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในภาพรวม เพื่อบูรณาการนโยบายและแผนการบริหาร จัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่ดำเนินการโดยหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และมีการดำเนินการเป็นไป ในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพที่ดินและศักยภาพที่ดิน ตลอดจนติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัด การดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ อีกทั้งประสานงาน และจัดให้มีการรวมถึงการเชื่อมต่อบริบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (ร่างมาตรา ๑๐)

๓.๑.๔ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องมีเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายการบริหารประเทศของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน สิทธิในทรัพย์สินของประชาชน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหลักภูมิสังคม (ร่างมาตรา ๑๑) และในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ดังกล่าวต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย (ร่างมาตรา ๑๓) โดยนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศนั้นได้กำหนดให้มีการทบทวนทุก ๕ ปี แต่หากมีความจำเป็น จะจัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนดังกล่าวก่อนระยะเวลา ๕ ปีก็ได้ เพื่อให้นโยบายและแผนดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายการบริหารประเทศ หรือสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม (ร่างมาตรา ๑๒)

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลผูกพันคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานอื่นต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐไม่อาจดำเนินการตามนโยบายและแผนดังกล่าวได้ ให้ คทช. เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๑.๕ บทเฉพาะกาล

กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๗)

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ เพื่อไม่ให้มีภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับภารกิจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) แต่มุ่งเน้นภารกิจการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และเป็นหน่วยปฏิบัติที่รับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่ คทช. จัดทำและคณะรัฐมนตรีเห็นชอบไปดำเนินการให้บรรลุผล ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

(๑) เพิ่มบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการแก้ไขบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการ” จากเดิมที่กำหนดให้หมายความว่า คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (คจช.) เป็น ให้หมายความว่า คณะกรรมการจัดที่ดิน เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ที่ได้ปรับแก้ไขใหม่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้งนี้โดยจะเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องตามประมวลกฎหมายที่ดินและดำเนินการภายใต้นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่ คทช. กำหนด (ร่างมาตรา ๓)

(๒) แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติในร่างเดิมมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔) เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่กำหนดขึ้นตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

(๓) แก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามร่างเดิมมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

(๔) เพิ่มบทบัญญัติรองรับให้คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามประมวลกฎหมายที่ดิน ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๗)

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ขึ้น เพื่อกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ อันนำไปสู่การรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน และทำให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ตลอดจนมีการบูรณาการให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน อันส่งผลให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรดินให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ ควบคู่ไปกับการสงวนและอนุรักษ์พื้นที่หรือทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๑

บันทึกความเห็น
คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบและผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว โดยมีประเด็นสำคัญ คือ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ในการเป็นคณะกรรมการระดับชาติที่ทรงประสิทธิภาพ เพื่อทำหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เชิญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาร่วมชี้แจงและให้ความเห็น โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นโดยสรุปดังนี้

(๑) ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (มาตรา ๖)

(๑.๑) ปรับ (๒) จาก กรรมการโดยตำแหน่งตามร่างเดิม (๓) เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ

(๑.๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ตาม (๓) เห็นควรตัดกรรมการที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องออก

(๑.๓) ตัด (๔) และ (๖) ในร่างเดิมออก เนื่องจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอาจคัดเลือกจากผู้แทนองค์กรชุมชนหรือภาคประชาสังคมในแต่ละด้านตามที่กำหนดได้

(๑.๔) คงตามร่างเดิม โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(๑.๕) เพิ่มวรรคท้ายเกี่ยวกับผู้แทนกรรมการโดยตำแหน่ง ตาม (๓) อย่างน้อยจะต้องเป็นรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า

/ (๒) ปรับปรุง ...

(๒) ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) มาตรา ๑๑ ดังนี้

(๒.๑) เสนอให้ตัดมาตรา ๑๑ (๔) กำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไข ปัญหา การคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ เนื่องจากการจัดที่ดินทำกินในลักษณะแปลงรวมนั้นกำหนดไว้แล้วในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒.๒) เสนอให้ตัดมาตรา ๑๑ (๖) วินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและ ทรัพยากรดิน ระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่อำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ข้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติไม่ควรมีอำนาจกึ่งตุลาการในการวินิจฉัย ชี้ขาดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน โดยควรมอบให้เป็นอำนาจพิจารณาของรัฐมนตรี

(๒.๓) เสนอให้ตัดมาตรา ๑๑ (๗) กำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับ แนวเขตที่ดินของรัฐ และกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนด แนวเขตที่ดินของรัฐ เหตุผล คือ เมื่อตัดอำนาจหน้าที่ของ คทช. ตาม มาตรา ๑๑ (๖) ออกแล้วอำนาจตาม มาตรา ๑๑ (๗) จึงไม่มีความจำเป็น

(๓) เสนอให้ตัดมาตรา ๑๕ อำนาจหน้าที่ของ คทช. ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษาเสนอแนะหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คทช. มอบหมาย เนื่องจาก คทช. สามารถแต่งตั้งอนุกรรมการหรือสามารถจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญในการให้ความเห็นเป็นเรื่อง ๆ ได้ตามมาตรา ๑๖

(๔) เสนอให้ปรับแก้มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดิน แห่งชาติ ในส่วนของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ควรกำหนดไว้ในคำขอจัดตั้ง ส่วนราชการ โดยการพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พิจารณาตามร่าง พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. เพื่อจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ ตามข้อเสนอของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน โดยคณะอนุกรรมการพิจารณา ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ประกอบความเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แล้ว จึงมีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ดังต่อไปนี้

/๑. ข้อเสนอ ...

๑. ข้อเสนอแนะ

๑.๑ เสนอให้คงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

เสนอให้คงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๑ (๖) ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน ระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ข้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน และ มาตรา ๑๑ (๗) กำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ และกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) มาตรา ๑๑ (๖) คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ บริหารงานตามกรอบอำนาจหน้าที่โดยมีนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินเป็นเป้าหมายหลัก หากมีความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานรัฐตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ความขัดแย้งดังกล่าวเป็นความขัดแย้งในเชิงนโยบายของการบริหารจัดการที่ดิน ดังนั้น คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในฐานะองค์กรระดับชาติจึงมีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินข้อขัดแย้งเกี่ยวกับนโยบายในการบริหารที่ดินและทรัพยากรดินที่ผิดพลาดหรือซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การจัดการที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมิได้ทำหน้าที่ซึ่งผิดซึ่งถูก ดังเช่นการใช้อำนาจตุลาการแต่ประการใด

หากตัดอำนาจตามมาตรา ๑๑ (๖) นี้ออก โดยมอบให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีนั้น เห็นว่า คณะรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศและนโยบายของพรรคการเมืองโดยรวม ซึ่งการบริหารประเทศต้องมีการพิจารณาตัดสินในเชิงนโยบายและกฎหมายเป็นจำนวนมาก ไม่ใช่องค์กรที่พิจารณาในเชิงเทคนิคเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของชาติซึ่งเป็นประเด็นเฉพาะและมีความซับซ้อน อีกทั้ง คณะรัฐมนตรีมีที่มาตามวาระของรัฐบาลซึ่งเป็นไปตามลักษณะความเข้มแข็งของระบบการเมืองและสถานการณ์ทางการเมือง การวินิจฉัยตัดสินความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานรัฐตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน จึงควรเป็นอำนาจของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะที่เข้าใจและมีความเชี่ยวชาญการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินและทำหน้าที่ในฐานะเป็น Super Board คือ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติวางมาตรฐานการบริหารจัดการที่ดินของชาติทั้งระบบแล้วจึงรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะรัฐมนตรีประจำปี คณะรัฐมนตรีไม่ควรมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดินระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ในการประชุมของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ที่มีนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธาน ในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้นำเสนอกลไกการบริหารจัดการปัญหาที่ดิน บ่าไม้ทั้งระบบ โดยประเด็นหนึ่งของข้อเสนอดังกล่าว คือ การเสนอให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในฐานะองค์กรระดับชาติมีอำนาจพิจารณาเสนอแนวทางการแก้ไขข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดินระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นชอบข้อเสนอดังกล่าว

(๒) มาตรา ๑๑ (๗) กำหนดแนวทางและวินัยข้อขัดแย้งเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ และกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ

โดยปกติที่ดินของรัฐนั้นจะต้องมีการกำหนดแนวเขตว่าครอบคลุมพื้นที่ใด ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดแนวเขตนั้น โดยมีแผนที่แนบท้ายกฎหมาย แต่ยังคงกรณีที่ดินที่เส้นแบ่งเขตที่ดินไม่ชัดเจน จนกระทั่งมีการทับซ้อนกัน หรือเหลื่อมล้ำกันทำให้เขตของที่ดินของรัฐตามกฎหมายแต่ละฉบับไม่แน่นอน เช่น ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติอาจทับซ้อนกับที่ดินเขตอุทยานแห่งชาติ หรือทับซ้อนกับเขตห้ามล่าสัตว์ เขตนิคมสร้างตนเอง หรือแนวเขตป่าไปทับซ้อนกับที่ดินของเอกชนด้วย เป็นต้น ดังนั้นหากจะต้องมีการชี้ขาดความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานรัฐในเรื่องแนวเขตที่ดิน จึงจำเป็นต้องให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางในระดับองค์กรระดับชาติมีอำนาจชี้ขาดแนวเขตที่ดินของรัฐนั้นๆว่าแต่ละส่วนราชการมีแนวเขตอยู่ที่ใด แยกแยะความชัดเจนของแนวเขตที่ดินของชุมชนหรือประชาชนที่ติดกับเขตป่า เพื่อให้เกิดความถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

นอกจากนี้หากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติชี้ขาดแนวเขตที่ดินของรัฐเรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่ามีประชาชนส่วนหนึ่งที่เคยอยู่นอกแนวเขตที่ดินของรัฐ แต่เมื่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติชี้ขาดแล้วกลายเป็นว่าประชาชนกลุ่มนั้นถูกกำหนดให้เข้าไปอยู่ในเขตที่ดินของรัฐที่ห้ามมีประชาชนครอบครอง ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดินนั้นต่อไป ประชาชนเหล่านั้นต้องได้รับความเสียหายที่ต้องอพยพออกจากที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัยตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติชี้ขาด จึงต้องให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชี้ขาดแนวเขตที่ดินของรัฐด้วย

(๓) มาตรา ๑๕ อำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษา เสนอแนะหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

เห็นว่าความหมายของมาตรานี้ คือ การให้อำนาจคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติแต่งตั้ง “องค์กรเฉพาะกิจ” เพื่อศึกษาหรือให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในประเด็นนั้น ๆ เมื่อจบภารกิจแล้วก็ยุบเลิก เช่น คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเห็นว่าในจังหวัดใด

/มีปัญหา ...

มีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินที่ยังไม่มีข้อยุติ ก็ตั้ง “องค์กรเฉพาะกิจ” ขึ้นมาทำการศึกษาค้นคว้าหาทางออก หลากหลายรูปแบบเพื่อบริหารจัดการในที่ดินของจังหวัดนั้น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน ซึ่งหากมีมาตรา ๑๕ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติก็ใช้อำนาจแต่งตั้ง “องค์กร เฉพาะกิจ” ตามกฎหมายนั้น โดยกำหนดภารกิจไว้ ๑ - ๓ ปี กำหนดระยะเวลาไว้ตามสภาพของปัญหา เมื่อนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์แก่ คทช. แล้วเสร็จ ก็ยุบเลิก “องค์กรเฉพาะกิจ” ชุดนี้ ซึ่งเป็นวิธีการปกติของการ ดำเนินงานของคณะกรรมการระดับชาติ ดังตัวอย่างของประเทศฝรั่งเศสก็เคยมีการจัดตั้ง “องค์กรเฉพาะกิจ” เช่นเดียวกัน โดยให้ดูแลปัญหาการกีดกันชาวฝรั่งเศสแห่งหนึ่ง เมื่อนำเสนอทางออกรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ คณะกรรมการระดับชาติตัดสินใจ ก็ยุบเลิก “องค์กรเฉพาะกิจ” นั้น ประเทศไทยในอดีตก็เคยจัดตั้ง “องค์กร เฉพาะกิจ” เช่นนี้ เช่น สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.) ที่หลายภาคส่วนมีส่วนร่วมดำเนินการ ขับเคลื่อนงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ ร่วมเรียนรู้และปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่เรื่องสุขภาพมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยมีเป้าหมายเชิงรูปธรรม คือ การจัดทำ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ จนกระทั่งเมื่อมี พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๐ สปรส. ก็ถูกยุบและเปลี่ยนสถานะมาเป็นสำนักงาน คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติโดยให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเงินงบประมาณของสถาบันวิจัย ระบบสาธารณสุขในส่วนของสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพ แห่งชาติตามบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้น ดังนั้นจึงควรให้ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้ง “องค์กรเฉพาะกิจ” ตามมาตรา ๑๕ ไว้ต่อไป

๑.๒ การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในสำนัก นายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๐ มีการปรับแก้ไขตามข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ที่ให้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. เพื่อจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อจัดทำคำขอจัดตั้งส่วนราชการ ประกอบการพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานให้คณะกรรมการ ก.พ.ร. พิจารณา นั้น

เห็นว่า เนื่องจากสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ ต้องรับผิดชอบภารกิจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทั้งด้านนโยบาย ด้านวิชาการและธุรการ โดยตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานกรรมการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ดังนั้น ในฐานะที่ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นองค์กรระดับชาติในการบริหารจัดการที่ดินและ ทรัพยากรดินของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีสำนักงานเลขาธิการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย มีการดำเนินการที่เป็น อิสระภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรให้ คงจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติไว้ในสำนักนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๐

๗๒. ข้อสังเกต ...

๒. ข้อสังเกต

๒.๑ กรณีมาตรา ๑๑ (๔) กำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคู่ครองป้องกันที่ดินของรัฐในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะที่ดินแปลงรวมโดยมิให้กรรมสิทธิ์แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด โดยให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ทำหน้าที่กำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาตินั้น เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีนี้ หมายถึงคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ และมีเลขาธิการนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเลขาธิการ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในการประชุมเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นายกรัฐมนตรีได้มอบนโยบาย “การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน”

ในทางปฏิบัติการจัดที่ดินแปลงรวมตามนโยบายนี้มีการดำเนินงานอนุมัติทั้งแบบอนุมัติให้เป็นรายบุคคลเป็นราย ๆ ไป มิได้มีลักษณะเป็นแปลงรวม และทั้งการรวมเป็นกลุ่มชุมชนแบบแปลงรวม หากเกิดปัญหา เช่นประชาชนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินของรัฐ กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดเป็นปัญหาของบุคคลๆ นั้นซึ่งเป็นเหตุให้สามารถเพิกถอนการเข้าทำประโยชน์ได้ จะสามารถเพิกถอนการเข้าทำประโยชน์ทั้งชุมชนหรือเฉพาะบุคคลๆ นั้น ดังนั้นหากจะยกฐานะของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้เป็นกฎหมายตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ไว้ตามมาตรา มาตรา ๑๑ (๔) กำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคู่ครองป้องกันที่ดินของรัฐในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม ก็ควรมีการบัญญัติไว้ให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. โดยกำหนดให้ชุมชนที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินของรัฐต้องจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลตามมาตรานี้ให้ชัดเจน รวมทั้งบัญญัติแนวทางการบริหารที่ดินแบบแปลงรวมไว้ด้วย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยไม่มีการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์เป็นรายปัจเจกอีกต่อไปและชุมชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดและเงื่อนไขในการอนุญาตอย่างชัดเจน

๒.๒ ความเชื่อมโยงของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกับการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ หรือ One Map

การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรา ส่วน ๑ : ๕๐๐๐ หรือ One Map เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นฝ่ายเลขานุการ ซึ่งการกำหนดให้มีการใช้แผนที่

/แนวเขต ...

แนวเขตที่ดินของรัฐ ตามแนวทาง One Map มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกส่วนราชการใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรา ส่วน ๑: ๔๐๐๐ ในการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐตามกฎหมายของตนให้เป็นเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งต้องมีการจัดทำเป็นกฎหมายอาจเป็นในรูปแบบพระราชกฤษฎีกา หรือรูปแบบอื่นก็ตามให้มีสภาพบังคับ โดยเมื่อมีการประกาศใช้ One Map แล้ว ต้องมีหน่วยงานที่มีอำนาจในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และมีอำนาจชี้ขาดความขัดแย้งเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย

เห็นว่าคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติควรรับโอนฐานข้อมูลต่างๆ ในการดำเนินงานจัดทำ One Map จากสำนักงาน ป.ป.ท. มาอยู่ในความดูแลของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และให้มีอำนาจในการชี้ขาดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยให้คงอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตาม มาตรา ๑๑ (๗) ที่ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจกำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.*

เนื่องจากการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารที่ดินและทรัพยากรที่ดินของประเทศในปัจจุบันกระจุกกระจายอยู่ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่ผ่านมาขาดเอกภาพและไม่มีประสิทธิภาพ ขาดเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการ นอกจากนี้ การขับเคลื่อนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของแต่ละหน่วยงานขาดการบูรณาการและไม่เป็นเอกภาพ ดังนั้นจึงควรมีคณะกรรมการระดับชาติในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อบูรณาการนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของหน่วยงานที่ดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ ไว้ในที่เดียวกัน และกำกับดูแลให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือมีภารกิจด้านที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้^๑

และเมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้วจะมีข้อดี คือ การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของแต่ละหน่วยงานเกิดการบูรณาการกันทั้งในด้านการดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนา มีการกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์อย่างสมดุล มีการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นธรรมและยั่งยืน โดยครอบคลุมทั้งกรณีที่ดินของรัฐและเอกชน อันส่งผลกระทบต่อประชาชน มีที่อยู่อาศัยและพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรดินให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการสงวนและอนุรักษ์พื้นที่หรือทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ ซึ่งทำให้ประชาชนมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

* เรียบเรียงโดย นายทศวิมล หุ้ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist), ข้อ ๑.๑ และ ๑.๒.

ภาคผนวก

- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๓๔๙๘๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๑)

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๕๕๖

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
11596
เลขที่ ๕7 พ.ย. 2561
วันที่ ๐7.3๐ น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานกระทู้ถาม
รับที่ ๑๕ พ.ย. ๖๑
วันที่ ๗ พ.ย. ๖๑
เวลา ๙.๕๐ น.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๕/๖๑ วันที่ ๗/๑๑/๖๑
เวลา ๙.๕๐ น. ที่ ๑๖/๑๑/๖๑
ดำเนินการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๕ (wa021/D/สวต)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในปัจจุบันมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับและการบังคับใช้กฎหมายจะอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ โดยไม่มีการทำงานร่วมกันทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ไม่เป็นเอกภาพ และไม่มีกรอบแนวทางเพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนา ภารกิจ และการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมควรให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภูมิสังคม ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คทช.” เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนหกคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และปลัดกระทรวงคมนาคม

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ หรือด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวนแปดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการสำนักงานเลขาธิการ คทช. เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการสำนักงานเลขาธิการ คทช. แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการ คทช. จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการโดยตำแหน่งตาม (๓) จะมอบหมายให้ผู้อื่นมาประชุมแทนก็ได้ แต่ผู้ได้รับมอบหมาย ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

มาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย
หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด
ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕.

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการ
แต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้ง
แทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้
มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ คทช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ การประชุม คทช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม คทช. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ คทช. มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดิน
และทรัพยากรดินโดยทั่วไป รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการในการติดตาม การตรวจสอบ
และการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ของประเทศ

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสม
กับสภาพที่ดินและศักยภาพที่ดิน

(๔) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม
เพื่อให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด

(๕) กำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อเสริมสร้างร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ
ภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

(๖)

(๖) เสนอแนะให้มีการตรา แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

(๘) ประสานงานและจัดให้มีรวมถึงการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ รวบรวม จัดเก็บวิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๙) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของ คทช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ คทช. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ตามมาตรา ๑๐ (๑) ต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายการบริหารประเทศ ของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน สิทธิในทรัพย์สินของประชาชน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหลักภูมิสังคม

นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และการบูรณาการให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน รวมทั้งวิธีปฏิบัติ และระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานเลขาธิการ คทช. จัดให้มีการทบทวนนโยบาย และแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศทุกห้าปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายการบริหารประเทศ หรือสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคม จะจัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ก่อนระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๑๓ ในการดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศแล้ว ให้ คทช. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในการนี้ให้คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

ในกรณีที่คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐใดไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศได้ ให้ คทช. เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป

มาตรา ๑๕ คทช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษาเสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คทช. มอบหมายก็ได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คทช. คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๗ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสมานิติบัญญัติแห่งชาติ
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ทั้งสองฉบับดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.

โดยที่การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ของประเทศในปัจจุบันมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับและการบังคับใช้กฎหมายจะอยู่ภายใต้
กรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ ทำให้การควบคุมดูแล
และการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไม่เป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการด้านข้อมูล
และไม่มีกรอบแนวทางเพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนาธุรกิจและการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมควรให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อกำหนดนโยบาย
และแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน
และภูมิสังคม ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพ
เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและลดความเหลื่อมล้ำ
ในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดให้มี
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน
และทรัพยากรดิน ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการ
การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภูมิสังคม ดังนั้น เพื่อมิให้อำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
และคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามประมวลกฎหมายที่ดินมีความซ้ำซ้อนกัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายที่ดินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ
เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิบัติงานที่อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
จัดที่ดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวทางของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนหกคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนแปดคน เลขาธิการสำนักงานเลขาธิการ คทช. เป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการ คทช. ซึ่งเลขาธิการสำนักงานเลขาธิการ คทช. แต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคน และกำหนดให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้มาประชุมแทนกรรมการโดยตำแหน่งอย่างน้อยจะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ โดยมีหน้าที่ประการสำคัญในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพที่ดินและศักยภาพที่ดิน ตลอดจนติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๓) กำหนดแนวทางในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และกำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๓) ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศทุกระยะเวลาห้าปีหรือเร็วกว่านั้นก็ได้อหากมีความจำเป็น เพื่อให้นโยบายและแผนดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายการบริหารประเทศ หรือสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม (ร่างมาตรา ๑๒)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีที่คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐไม่อาจดำเนินการตามนโยบายและแผนดังกล่าวได้ ให้ คทช. เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป (ร่างมาตรา ๑๔)

(๕) กำหนดบทบัญญัติรองรับให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

(๑) แก้ไขความหมายในบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการ” จากเดิมที่ให้หมายความว่าเป็น “คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ” เป็น “คณะกรรมการจัดที่ดิน” เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ที่ได้มีการปรับปรุงใหม่ที่มุ่งเน้นเฉพาะการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน))

(๒) แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่ได้ปรับปรุงใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน))

(๓) แก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน))

(๔) กำหนดบทบัญญัติรองรับให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

(๕) กำหนดบทบัญญัติรองรับให้คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามประมวลกฎหมายที่ดิน ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๗)

(๖) กำหนดบทบัญญัติรองรับให้การดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการจัดที่ดินดำเนินการต่อไป จนกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง (ร่างมาตรา ๘)

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ต่อร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญประกอบด้วย

๑. วิธีการ ระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยดำเนินการ ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ ขั้นตอนก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายทั้งสองฉบับ ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็น ๒ วิธี คือ (๑) การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

วิธีที่ ๑ : การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ประกอบด้วย หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และองค์กรภาคประชาชน จำนวนทั้งสิ้น ๔ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดขอนแก่น) เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๒ ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่) เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๓ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก (กรุงเทพมหานคร) เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๔ ภาคใต้ (จังหวัดกระบี่) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

วิธีที่ ๒ : การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินการผ่านทางเว็บไซต์ www.onep.go.th ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ ๕ มิถุนายน - ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น ๓๑ วัน ซึ่งไม่มีผู้ใดแสดงความคิดเห็น

๑.๒ ขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายทั้งสองฉบับเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็น จำนวน ๑๒ หน่วยงาน ประกอบด้วย

- (๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- (๒) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- (๓) ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
- (๔) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

- (๖) กระทรวงคมนาคม
- (๗) กระทรวงการคลัง
- (๘) กระทรวงมหาดไทย
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๑๐) สำนักงบประมาณ
- (๑๑) กระทรวงกลาโหม
- (๑๒) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑.๓ ขั้นตอนร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีการแก้ไขบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จากร่างเดิมที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเสนอ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังกล่าว

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๖๔-๘๖๕/๒๕๖๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทางเว็บไซต์ www.onep.go.th กำหนดระยะเวลารับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ ๑๕ มิถุนายน - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๓๑ วัน กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐและประชาชน โดยมีผู้สนใจเข้าชม จำนวนทั้งสิ้น ๑๘๐ ราย มีการดาวน์โหลดร่างพระราชบัญญัติฯ จำนวน ๑๕ ครั้ง และมีผู้แสดงความคิดเห็น ทาง e-mail : landpolicy.committee@gmail.com จำนวน ๑ ราย คือ นายพจน์ สุขมหา ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (เอกสารหมายเลข ๑)

๒. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น และคำชี้แจงรายประเด็น

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	คำชี้แจงรายประเด็น
๑. การเพิ่มบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (อย่างน้อย ๔ มาตรา) เพื่อเป็นแนวทางหลักในการแก้ปัญหาที่ดิน ๔ กลุ่ม ได้แก่ ปัญหาการคุ้มครองป้องกัน ปัญหาการจัดที่ดิน หรือการกระจายการถือครอง ปัญหาการใช้ประโยชน์หรือการพัฒนาที่ดิน และปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน (เอกสารหมายเลข ๒)	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แก้ไขบทบาทหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในร่างพระราชบัญญัติฯ (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐) จากเดิมที่มีลักษณะของการรวมศูนย์ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และการสั่งการไว้ที่คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติ เป็น ให้มีบทบาทและอำนาจหน้าที่เฉพาะการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในภาพรวม เพื่อบูรณาการนโยบายและแผนการ

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความแรงของประเด็น
	<p>บริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่ดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ ไว้ในทีเดียวกัน และกำกับดูแลให้หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบหรือภารกิจด้านที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้เท่านั้น</p>
<p>๒. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่เสนอให้คงไว้ (ตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐)</p> <p>(๑) การกำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม</p> <p>(๒) การวินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน ระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ข้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน</p> <p>(๓) การกำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ และกำหนดหลักเกณฑ์ หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ</p> <p>(๔) การแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษา เสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย</p>	<p>อำนาจหน้าที่ ตามข้อ ๒ (๑) - (๓) เป็นการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน อันมีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นองค์กรระดับนโยบายที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพที่ดินและศักยภาพของดิน ตลอดจนติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนฯ ประสานงาน และจัดให้มีรวมถึงการเชื่อมต่อบริบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดิน</p> <p>อำนาจหน้าที่ ตามข้อ ๒ (๔) ในการศึกษา เสนอแนะหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ที่จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานดำเนินการดังกล่าวแล้ว</p>

ประเด็นที่มีการแสดงความวิตกกังวล	สิ่งที่เจ้าพนักงานประจักษ์
๓. การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในสำนักนายกรัฐมนตรี	กรณีนี้เป็นการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ ที่จะต้องดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงยังไม่ได้กำหนดคบทบบัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้

๓. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และบันทึกความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยที่ประชุมคณะกรรมการฯ เห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ส่งบันทึกความเห็นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป สรุปได้ดังนี้ (เอกสารหมายเลข ๓)

ลำดับ	มาตรา	ความเห็น
๑	๑๑ (๔)	การกำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม ตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐) ควรจะบัญญัติไว้ให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. โดยกำหนดให้ชุมชนที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินของรัฐต้องจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลตามมาตรา ๑๑ ให้ชัดเจน รวมทั้งบัญญัติแนวทางการบริหารที่ดินแบบแปลงรวมไว้ด้วย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยไม่มีการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์เป็นรายปัจเจกอีกต่อไป และชุมชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดและเงื่อนไขในการอนุญาตอย่างชัดเจน
๒	๑๑ (๖)	เสนอให้คงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐) ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน ระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ บริหารงานตามกรอบอำนาจหน้าที่ โดยมีนโยบายและแผนการบริหารจัดการ

ลำดับที่	มาตรา	ความหมาย
		<p>ที่ดินและทรัพยากรดินเป็นเป้าหมายหลัก หากมีความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานรัฐ ตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ความขัดแย้งดังกล่าวเป็นความขัดแย้งในเชิงนโยบายของการบริหารจัดการที่ดิน ดังนั้น คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในฐานะองค์กรระดับชาติ จึงมีอำนาจในการวินิจฉัย ตัดสินข้อขัดแย้งเกี่ยวกับนโยบายในการบริหารที่ดินและทรัพยากรดินที่ผิดพลาดหรือ ข้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การจัดการที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินไปตาม นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ให้เป็นไปได้ ในทิศทางเดียวกัน อำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มิได้ทำหน้าที่ที่ผิดซึ่งถูก ดังเช่นการใช้อำนาจตุลาการแต่ประการใด</p>
๓	๑๑ (๗)	<p>เสนอให้คงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐) ในการกำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ และกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนด แนวเขตที่ดินของรัฐ เนื่องจากกรณีที่ดินแบ่งเขตที่ดินไม่ชัดเจน มีการทับซ้อนกันหรือ เหลื่อมล้ำกัน ทำให้เขตที่ดินของรัฐตามกฎหมายแต่ละฉบับไม่แน่นอน หากจะต้องมีการ ชี้ขาดความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานรัฐในเรื่องแนวเขตที่ดิน จึงจำเป็นต้องให้ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางในระดับองค์กรระดับชาติ มีอำนาจชี้ขาดแนวเขตที่ดินของรัฐนั้นๆ ว่า แต่ละส่วนราชการมีแนวเขตอยู่ที่ใด อีกทั้ง แนวเขตที่ดินของชุมชนหรือประชาชนที่ติดกับเขตป่า นอกจากนี้ หากคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติชี้ขาดแนวเขตที่ดินของรัฐแล้ว ปรากฏว่ามีประชาชนส่วนหนึ่งที่เคย อยู่นอกแนวเขตที่ดินของรัฐ แต่เมื่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติชี้ขาดแล้ว ประชาชนกลุ่มนั้นถูกกำหนดให้เข้าไปอยู่ในเขตที่ดินของรัฐที่ห้ามประชาชนครอบครอง ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดินนั้น ประชาชนเหล่านั้นต้องได้รับความเสียหาย ที่ต้องอพยพออกจากที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย จึงต้องให้คณะกรรมการนโยบายที่ดิน แห่งชาติ มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐนั้นด้วย</p> <p>นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติยังมีอำนาจหน้าที่เชื่อมโยงกับ การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ หรือ One Map ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกส่วนราชการใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ ในการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐตามกฎหมายให้เป็นเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งต้อง มีการจัดทำเป็นกฎหมาย อาจเป็นในรูปแบบพระราชกฤษฎีกา หรือรูปแบบอื่น ให้มี สภาพบังคับเมื่อมีการประกาศใช้ One Map แล้ว ต้องมีหน่วยงานที่มีอำนาจในการปฏิบัติ ให้เป็นไปได้ตามกฎหมาย และมีอำนาจชี้ขาดความขัดแย้งเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ ให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย โดยเห็นว่า คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ควรรับโอนฐานข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินงานจัดทำ One Map จากสำนักงาน</p>

ลำดับ	มาตรา	ความหมาย
		คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) มาอยู่ในความดูแลของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และให้มีอำนาจในการชี้ขาดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยให้คงอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามมาตรา ๑๑ (๗) ที่ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจกำหนดแนวทางและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
๔	๑๕	อำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษา เสนอแนะหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย โดยเห็นว่า เป็นการให้อำนาจคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติแต่งตั้ง "องค์กรเฉพาะกิจ" เพื่อศึกษาหรือให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในประเด็นนั้นๆ เมื่อจบภารกิจแล้วก็ยุบเลิก โดยกำหนดระยะเวลาไว้ตามสภาพของปัญหา ซึ่งเป็นวิธีการปกติของการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับชาติ ดังนั้น จึงควรให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้ง "องค์กรเฉพาะกิจ" ตามมาตรา ๑๕ ของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐)
๕	๒๐	การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในสำนักนายกรัฐมนตรี โดยเห็นว่า สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบภารกิจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ทั้งในด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และธุรการ โดยตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ดังนั้น ในฐานะที่สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นองค์กรระดับชาติในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีสำนักงานเลขาธิการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย มีการดำเนินการที่เป็นอิสระภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรให้คงจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติไว้ในสำนักนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๐ ของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐)

๔. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว เห็นควรยืนยันร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๖๔-๘๖๕/๒๕๖๑) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเสร็จ เพื่อนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามขั้นตอนต่อไป

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. ร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งสองฉบับ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะกรรมการจัดที่ดินไว้ชัดเจน กล่าวคือ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในภาพรวม ส่วนคณะกรรมการจัดที่ดิน เป็นหน่วยปฏิบัติเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และดำเนินการภายใต้นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๒. นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน ส่งผลให้นโยบายและแผนการบริหารจัดการดินและทรัพยากรดินของหน่วยงานเกิดการบูรณาการกัน ทั้งในด้านการดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนา มีการกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์อย่างสมดุล มีการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นธรรมและยั่งยืน โดยครอบคลุมทั้งกรณีที่เป็นที่ดินของรัฐและที่ดินเอกชน

๓. ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของหน่วยงาน ส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ประชาชนและสังคมส่วนรวมจะได้รับประโยชน์จากการมีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนฯ ในภาพรวม ซึ่งสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินและทรัพยากรดินได้ครอบคลุมทุกมิติ

๕. ปัญหาเรื่องที่ดินและทรัพยากรดินได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและเป็นธรรมจากคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาเรื่องดังกล่าว

๖. มีการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตในเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ดังนี้

๑) คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติบริหารงานตามกรอบอำนาจหน้าที่ โดยมีนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินเป็นเป้าหมายหลัก หากมีความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานรัฐตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ความขัดแย้งดังกล่าวเป็นความขัดแย้งในเชิงนโยบายของการบริหารจัดการที่ดิน คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในฐานะองค์กรระดับชาติ ควรมีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินข้อขัดแย้งเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่ผิดพลาดหรือซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินดำเนินไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติสามารถวางมาตรฐานการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของชาติทั้งระบบ แล้วจึงรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุกปี ดังนั้น อำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติจึงมิได้ซ้ำซ้อนดังเช่นการใช้อำนาจตุลาการแต่ประการใด

๒) เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม ซึ่งจัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและหรือที่อยู่อาศัยโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพ

ตามศักยภาพของพื้นที่ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ชุมชน และสังคม จึงควรเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินในเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย

๓) ในการดำเนินการตามภารกิจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ จำเป็นต้องมีสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย เพื่อให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบทั้งในด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และธุรการ มีการดำเนินการที่เป็นอิสระภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงควรให้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติไว้ในสำนักนายกรัฐมนตรี

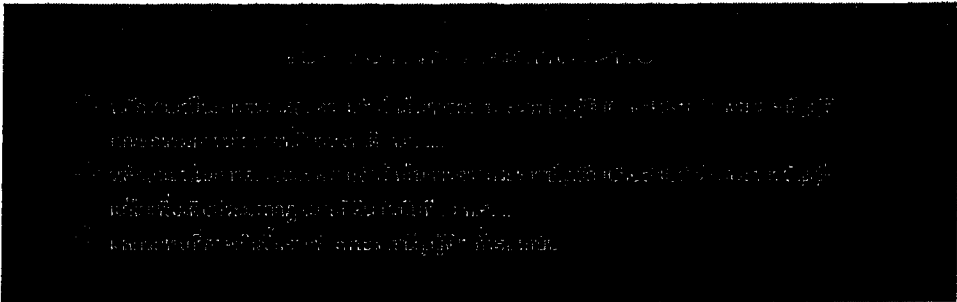

< Previous Next >

Search

เรื่องล่าสุด

- > 24 กันยายน 2561 เดือนฮาโลวีนหาของแถมให้ใครก็ได้
- > 24 กันยายน 2561 ชาวบ้านพบจิ้งจอกป่า 12 ตัว เป็นแหล่งท่องเที่ยว เอาใจสายอนุรักษ์
- > 24 กันยายน 2561 ต้นตอ พงศาวดาร 4 ตัวผจญภัยในถิ่นเกาะสุมาตรา
- > 24 กันยายน 2561 ชาวประมงทำหีบเรือประมงออกจับสัตว์น้ำชายฝั่ง
- > 24 กันยายน 2561 เร่งทำฝนหลวงเติมน้ำเขื่อนก่อนหมดฤดูฝน

เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อ checklist ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... ๒๕๖๑

เอกสารแนบ

- ๑. หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... ๒๕๖๑ • 3 MB • มีการดาวน์โหลดแล้ว 49 ครั้ง
- ๒. หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาฯ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ... ๒๕๖๑ • 3 MB • มีการดาวน์โหลดแล้ว 31 ครั้ง
- ๓. ผลการดำเนินงานขึ้นวาระร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งสองฉบับ • 67 KB • มีการดาวน์โหลดแล้ว 25 ครั้ง

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบและพิจารณาแล้ว) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบและพิจารณาแล้ว) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบและพิจารณาแล้ว)

< Previous

Search

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบและพิจารณา เรื่องเสร็จที่ ๒๖๕-๒๖๕/๒๕๖๑)

- > รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบและพิจารณา เรื่องเสร็จที่ ๒๖๕-๒๖๕/๒๕๖๑)
- > 26 กันยายน 2561 พายุพัดถล่มจันทบุรี ทุเรียนเสียหายกว่า 100 ตัน
- > 28 กันยายน 2561 36 เขื่อนส่งน้ำห้วงน้ำโขงกว่าร้อยละ 30
- > 26 กันยายน 2561 ทบ.สนธิทำเอ็มโอดกับเวียดนาม 200 กว่าไร่ ที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองยาว
- > 26 กันยายน 2561 เหนือเขื่อนกว่ากบปี ปล่อยขบวนรถที่สุด 6 องค์

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ
ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ...
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...
(ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบและพิจารณา เรื่องเสร็จที่ ๒๖๕-๒๖๕/๒๕๖๑)

สาระสำคัญประกอบด้วย

- ๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น**
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบและพิจารณา เรื่องเสร็จที่ ๒๖๕-๒๖๕/๒๕๖๑ ผ่านช่องทางเว็บไซต์ www.onrep.go.th และให้ส่งความคิดเห็นมายัง e-mail : landpolicy.Committee@onrep.go.th
- ๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง**
ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๕ มิถุนายน - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จำนวนทั้งสิ้น ๓๗ วัน
- ๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น**
กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐและประชาชน โดยมีผู้สนใจเข้าชมนับรวมทั้งสิ้น ๑๕๐ ราย มีการดาวน์โหลดร่างพระราชบัญญัติฯ จำนวน ๑๕ ครั้ง และมีผู้แสดงความเห็นทาง e-mail จำนวน ๓ ราย คือ นายพงษ์ สุทธิมหา ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- ๔. ประเด็นที่มีการแสดงความเห็น**
ควรเพิ่มบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... (อย่างน้อย ๔ มาตรา) เพื่อเป็นแนวทางหลักในการแก้ปัญหาที่ดิน ๔ กลุ่ม ได้แก่ ปัญหาการคุ้มครองป้องกัน ปัญหาการจัดที่ดินหรือการกระจายการถือครอง ปัญหาการใช้ประโยชน์หรือการตีความที่ดิน และปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งข้อควรระวังอันหมายถึง หน่วยงานปฏิบัติ ในลักษณะกฎหมายกลางในการจัดการที่ดินของชาติ ซึ่งวิธีดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ กรณีไม่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ชัดเจน รวมทั้งเพื่อเป็นกรอบให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดำเนินการกำหนดนโยบายแผนปฏิบัติการที่ดิน และการขอระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ อันเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาที่ดินตามภารกิจ ๔ กลุ่ม ตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดินตามรัฐธรรมนูญ โดยเพิ่ม ๕ มาตรา ดังนี้
(๑) มาตราที่ ๑ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐ ต้องบำรุงรักษา คุ้มครองป้องกัน และฟื้นฟูส่วนที่ถูกรบกวนให้คืนสภาพ รวมทั้งสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐไว้เพื่อสาธารณูปโภค โดยให้ประชาชนและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากที่ดินสาธารณะดังกล่าวด้วยตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

เอกสารแนบ

๑) รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบและพิจารณา เรื่องเสร็จที่ ๒๖๕-๒๖๕/๒๕๖๑) - 10 ธ. - มีขนาดไฟล์ ๑๒๐.๖1 กิโล